

የምርት ምዝገባ ስምን ያስፈልጋል?

የምግብና መድኃኒት አስተዳደር አዋጅ ቁጥር 1112/11፣ “የምርት ምዝገባ” ማለት ተፈጻሚነት ባለው መስፈርት መሠረት ቁጥጥር ለሚካሄድበት ምርት የሚሰጥ እውቅና ነው” ይላል። የምርት ምዝገባ የሚያመለክተው የምርት አምራቹ ወይም አከፋፋይ ምርቱን በህጋዊ መንገድ ለገበያ ከመውጣቱ ወይም በተለየ ስልጣን ከመሸጡ በፊት ስለ ምርቱ ዝርዝር መረጃ ለተቆጣጣሪ ባለስልጣን ወይም የመንግሥት ኤጀንሲ ለሚያቀርቡበትን ሂደት ነው።

የምርት ምዝገባ በብዙ ሀገሮችና ኢንዱስትሪዎች ውስጥ የቁጥጥር መስፈርት ነው። ለምሳሌ ፋርማሲዮቲካል፣ ምግብ እና መጠጦች፣ ኬሚካሎች እና መዋቢያዎችን መጥቀስ ይቻላል። የምርት ምዝገባ ቁልፍ ገጽታዎች ከሆኑት መካከል መረጃን ማቅረብ ቀዳሚው ነው። አምራቾች ወይም አከፋፋዮች ስለ ምርቱ ቅንብር፣ የአመራረት ሂደት፣ ገላጭ ጽሁፍ፣ ማሸጊያ፣ ደህንነት፣ ውጤታማነት (ለመድኃኒት እና የህክምና መሳሪያዎች) እና ሌሎች ተዛማጅ መረጃዎችን ጨምሮ አጠቃላይ መረጃ እንዲያቀርቡ ይጠበቅባቸዋል።

ሌላው የሰነድ ግምገማ ነው። የቁጥጥር ባለሥልጣኖች ምርቱን ከደህንነት፣ ከጥራት እና ከውጤታማነት ደረጃዎች ጋር በብሔራዊ ህጎች እና መመሪያዎች ተገርግነት መሰረት የገባውን መረጃ ይገመግማሉ። ይህ ግምገማ ምርቱ ለገበያ ፈቃድ አስፈላጊ የሆኑትን መስፈርቶች ማሟላቱን ያረጋግጣል።

በሦስተኛ ደረጃ የሚነሳው የማጽደቅ ሂደት ሲሆን የሰነድ ግምገማው እንደተጠናቀቀ የቁጥጥር ባለስልጣኑ የምርት ምዝገባ የምስክር ወረቀት ወይም ፍቃድ ይሰጣል። ምርቱ በህግ ገበያ ላይ እንዲውል እንዲሸጥ፣ እንዲከፋፈል ፍቃድ

ይሰጣል። በአንዳንድ ሁኔታዎች ማለትም ተጨማሪ ሁኔታዎች ወይም ገደቦች ሊጣሉ ይችላሉ።

አራተኛው ሂደት እድሳት ነው። የምርት ምዝገባው በተለምዶ ለተወሰነ ጊዜ የሚሠራ ነው፣ ከዚያም የቁጥጥር መስፈርቶች ቀጣይነት ባለው መንገድ መከበራቸውን ለማረጋገጥ መታደስ አለበት። አምራቾች በምዝገባ ጊዜ ስለ ምርቶቻቸው ትክክለኛና ወቅታዊ መረጃን የመጠበቅ ኃላፊነት አለባቸው።

በአምስተኛ ደረጃ አስፈላጊነት ነው ። ይህም ማለት የምርት ምዝገባ ደህንነቱ፣ ውጤታማ እና ጥራት ያላቸው ምርቶች በገበያ ላይ መኖራቸውን በማረጋገጥ የህዝብን ጤና እና ደህንነት ለመጠበቅ ወሳኝ ሚና ይጫወታል። የሐሰት ወይም ደረጃቸውን ያልጠበቁ ምርቶች ሽያጭን ለመከላከል ይረዳል እና ሽማግሌዎች በሚጠቀሙባቸው ምርቶች ላይ እምነት እንዲኖራቸው ያደርጋል።

በመጨረሻ ዓለምአቀፍ ስምምነት ይጠቀሳል። በአንዳንድ ሁኔታዎች ዓለምአቀፍ የማስማማት ጥረቶች ከፍተኛ የቁጥጥር ደረጃዎችን እየጠበቁ የአምራቾችን የገበያ ተደራሽነት ለማመቻቸት በበርካታ ክልሎች ውስጥ የምርት ምዝገባ ሂደቶችን ለማቀላጠፍ ያለመ ነው።

በአጠቃላይ የምርት ምዝገባ በገበያ ላይ የሚገኙትን ምርቶች ጥራት፣ ደህንነት እና ውጤታማነት ለማረጋገጥ እና ተዛማጅ ህጎችን እና ደንቦችን ማክበርን የሚያበረታታ መሰረታዊ የቁጥጥር ሂደት ነው።

የምርት ምዝገባ እንደ ኢትዮጵያ ምግብና መድኃኒት ባለስልጣን ላሉት ተቆጣጣሪ አካላት ወሳኝ ነው። ምክንያቱም አንደኛ የህብረተሰብን ጤና እና ደህንነት ለማረጋገጥ ሚናው የላላ ነው። ምክንያቱ ደግሞ የምርት ምዝገባ አስተማማኝ፣ ውጤታማ እና ጥራት ያላቸው ምርቶች በኢትዮጵያ

ለገበያ እና ለሽያጭ እንዲቀርቡ የተፈቀደላቸው መሆኑን ስለሚያረጋግጥ ሲሆን የባለስልጣኑ ማጽደቅ ሂደት ተጠቃሚዎች ከደረጃ በታች ወይም ከሐሰት ምርቶች ጋር ተያይዘው ሊከሰቱ ከሚችሉ የጤና አደጋዎች ለመጠበቅ ስለሚረዱ ነው።

ሁለተኛ የቁጥጥር ተገርግነት ያሰፍናል። በባለስልጣኑ የምርት ምዝገባ ለፋርማሲዮቲካል፣ ለህክምና መሳሪያዎች፣ ምግብ እና መጠጦች፣ መዋቢያዎች እና ሌሎች ቁጥጥር የሚደረግባቸው ምርቶች አምራቾች እና አከፋፋዮች ህጋዊ መስፈርት ነው። በምዝገባ ሂደት የባለስልጣኑ ደንቦችን ማክበር የሀገሪቱን የጤና እና የደህንነት ደረጃዎች ለማሟላት ያለውን ቁርጠኝነት የሚያሳይ ጭምር ነው።

ሌላው የጥራት ማረጋገጫ ሆኖ ማገልገል መቻሉ ነው። የባለስልጣኑ ምርት ምዝገባ ሂደት ስለምርቶች ስብጥር፣ የማምረቻ ሂደት፣ ስያሜ፣ ማሸግ እና ደህንነት ዝርዝር መረጃ መገምገምን ያካትታል። ይህም በኢትዮጵያ ገበያ የሚፈለገውን የጥራት ደረጃ የሚያሟሉ ምርቶች ብቻ ለሽያጭ የተፈቀደላቸው መሆናቸውን ለማረጋገጥ ይረዳል።

ከዚህ ባለፈ የገበያ ተደራሽነት የማረጋገጥ ሚናም ይኖረዋል። አምራቾች ወደ ኢትዮጵያን ገበያ ገብተው ምርቶቻቸውን ለተጠቃሚዎች እንዲያከፋፍሉ በባለስልጣኑ የምርት ምዝገባ አስፈላጊ ነው። ትክክለኛ ምዝገባ ከሌለ ከባንደዎች ቅጣቶችን ወይም የምርት መውረስን ጨምሮ ህጋዊ መዘዝ ሊያጋጥማቸው ይችላል።

የሽማግሌዎች መተማመን ይፈጥራል። የባለስልጣኑ

የምርት ምዝገባ ቁጥጥር በተጠቃሚዎች ላይ የሚገዙት ምርቶች ተቆጣጣሪ ባለስልጣን ተገምግሙ የጸደቁ መሆናቸውን እንዲተማመኑ ያደርጋል። ይህ በገበያ ላይ በሚገኙ ምርቶች ደህንነት እና ውጤታማነት ላይ እምነትን ለመገንባት ይረዳል።

ሌላው ህገ-ወጥ ንግድን መከላከል ያስችላል። የምርት ምዝገባ በባለስልጣን መስሪያ ቤቱ መኖር ህገ-ወጥ ንግድን ያልተመዘገቡ ወይም ሀሰተኛ ምርቶችን ለመከላከል ይረዳል። የምዝገባ ሂደቱን በመቆጣጠር ባለስልጣኑ ወደ ገበያው የሚገቡትን ምርቶች ለመከታተል እና ለመቆጣጠር ይችላል። ይህም ጎጂ ወይም ያልተፈቀዱ ምርቶች ወደ ሽማግሌ ሊያደርሱ የሚችሉትን አደጋ ይቀንሳል።

በመጨረሻም የምርት ምዝገባ የድህረ-ገበያ ቅኝትን እንዲካሄድ ያስችላል። የምርት ምዝገባ ባለስልጣኑ የተመዘገቡ ምርቶች ወደ ገበያ ከወጡ በኋላ ደህንነታቸውንና አፈጻጸሙን ክትትል እንዲያደርግ ያስችላል። ይህ በወቅቱ ለመለየት እና ለሚነሱ አሉታዊ ክስተቶች ወይም የጥራት ችግሮች ምላሽ ለመስጠት ያመቻቃል።

በአጠቃላይ የህብረተሰቡን ጤና ለማሳደግ፣ የቁጥጥር ስርዓትን ለማረጋገጥ፣ የጥራት ደረጃዎችን ለመጠበቅ፣ የገበያ ተደራሽነትን ለማሳለጥ፣ የተጠቃሚዎችን እምነት ለማጎልበት፣ ህገ-ወጥ ንግድን ለመከላከል እና ከገበያ በኋላ ክትትልን በማድረግ የህብረተሰቡን ጤና ለመጠበቅ በኢትዮጵያ ምግብና መድኃኒት ባለስልጣን የምርት ምዝገባ ወሳኝ ነው።

Tel : +251-11-552-41-22 | <http://www.fmhaca.gov.et/>
 +251-11-552-41-22
 P.o.box. 5681
 Free call. 8482